

Rovviltnemda i Region 6
c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
7734 STEINKJER

Forvaltning
Besøksadresse: Rauma rådhus,
Vollan 8

Vår ref: 2016002865 – 16
Deres ref:

Dato: 15.09.2017

Høringsuttale revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge

Rauma er den største sauekommunen i Møre og Romsdal og i 2016 ble det sluppet om lag 13.300 sau og lam på utmarksbeite. 3 av kommunens 5 beitelag har hele eller deler av beiteområdet innenfor forvaltningsområdet for jerv og i to av disse beiteområdene er det årlig store tap av sau/lam til jerv. I forvaltningsområdet innenfor Reinheimen er det årlige yngling(er) av jerv. I beiteområdene som ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv er det enkelte år husdyrtap på grunn av jerv. Årlig gis det erstatning for omtrent 200 sau/lam tapt til jerv.

I februar 2017 ble det dokumentert familiegruppe av gaupe nord i kommunen og i flere år er det her gitt erstatning for sau/lam tapt til gaupe. Observasjoner av gaupe skjer omtrent over hele kommunen. Ulv og bjørn er sporadisk innom kommunen og da alltid med store husdyrtap.

Rovviltutvalget i Rauma består av lederne for de 5 beitelagene og representant fra landbruksavdelingen i kommunen. Det er konflikter mellom jerv og sau som er hovedproblemet i Rauma og Rovviltutvalget sin uttale dreier seg derfor mye om jerv. Utvalget vil påpeke at en økende gaupebestand skaper bekymring i beitenæringen.

Uttalen går punktvis etter høringsdokumentets oppbygging:

Pkt I Innledning

Forvaltningsprinsipper

Rovviltutvalget støtter klareringen under kulepunktene *viktige forvaltningsprinsipper* der det blir slått fast at alle ynglinger uavhengig om de befinner seg innenfor eller utenfor forvaltningsområdene skal telles med i forhold til å oppnå de regionale bestandsmålene. Rovviltutvalget mener nemda må gjøre ytterligere klareringer i forvaltningsplanen:

- Alle ynglinger skal telles med uavhengig om de blir fjernet ved hiuttak eller ikke, dette er bestemt av Klima- og Miljødepartementet.
- Hvordan skal en komme nærmest mulig bestandsmålene hvert år, gjennomsnitt over flere år, nærmest mulig-men ikke under eller motsatt?
- Når antall jervevalper avlivet ved hiuttak skal tas inn i fellingsstatistikken, må antallet korrigeres for naturlig dødelighet fram til jaktstart 10. september. Statistisk sett vil halvparten av valper avlivet ved hiuttak dø naturlig før jaktstart om hiuttaket ikke hadde skjedd. Dette «normaltapet» må ikke inn i fellingsstatistikken. Gjelder også for funn av rovdyr der en ikke klarer å påvise at dødsårsaken skyldes annet en naturlig død.

Høringsutkastet slår fast at det i region 6 praktiseres en tydelig soneforvaltning. Rovviltutvalget merker seg teksten som sier at større forvaltningsområder for en art gir større handlingsrom for mer skadebasert forvaltning som er konfliktdempende opp i mot beitenæringen.

Rovviltutvalget betviler høringsdokumentets påstanden om at forvaltningsområder generelt er lagt til «der de totalt sett vil gi minst konflikter med beitenæringen». Rovviltutvalget mener forvaltningsområder er lagt til de områder der rovdyr har etablert seg. Forvaltningsområde jerv i Møre og Romsdal er sammenfallende med de beste beiteområdene der det er mest sau. Det gir ikke lite konflikter med beitenæringen.

Pkt II Fakta og utfordringer

2.1 Bufenæringen i Region 6: Et meget tynnt kapittel! Forvaltningsplanen må si langt mere om hva beitenæringen betyr for bosetting, kulturlandskap og matproduksjon i Region 6. Ved forvaltning av rovvilt må en også kjenne bufenæringen og vurdere rovviltbestanden opp mot tema som «landbruk over hele landet» og økt matproduksjon basert på norske ressurser.

Pkt III Mål for forvaltning av rovvilt i region 6.

3.3 Forvaltningsområdene:

«Forvaltningsplanen legger vekt på en langsiktig geografisk differensiering som innebærer et best mulig skille mellom beitedyr og fast forekomst av rovvilt basert på en avveining av de kryssende hensyn som skal ivaretas.» Hvordan er dette mulig når forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal er lagt til de beiteområder med størst tetthet av sau? Betyr «langsiktig geografisk differensiering» at beitenæringen på lang sikt skal vekk fra forvaltningsområdene for rovvilt?

3.3.2 Gaupe

Rovviltutvalget støtter høringsutkastet som ikke hindrer uttak av gaupe i Rauma kommune.

3.3.3 Jerv

«Forvaltningsområdene skal være av en slik størrelse og avgrensning at det er realistisk at bestandsmålet oppnås innenfor forvaltningsområdene». I forvaltningsplanen blir Øvre Sunndal (520 km²) foreslått tatt ut av forvaltningsområde jerv. Trollheimen er tidligere endret fra forvaltningsområde jerv til beiteprioritert område. Begge disse endringene er gjort uten at bestandsmålet for jerv i Møre og Romsdal er blitt senket. I høringsutkastet er det ikke sansynliggjort at foreslått forvaltningsområde jerv i Møre og Romsdal er stort nok til å huse 3 årlige ynglinger av jerv uten for stor belastning på beitenæringen. Rovviltnemdas målsetting er at det inngås en samarbeidsavtale e.l. for en samordna forvaltning av jervebestanden i grenseområdene mellom Oppland og Møre og Romsdal. **Rovviltutvalget mener på det sterkeste at forvaltningsområde jerv i Møre og Romsdal ikke kan reduseres på grunnlag av en målsetting. Først må det være klinkende klart om det er juridisk mulig å reelt forvalte rovviltbestander på tvers av regiongrenser. Så må avtaler utformes i dialog med berørte parter i området. Først når dette er på plass kan forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal reduseres.** En reduksjon av forvaltningsområde jerv er uforståelig i forhold til nemdas konklusjon i høringsutkastets innledning der de skriver at større forvaltningsområder gir større handlingsrom for mer skadebasert forvaltning som er konfliktdempende opp i mot beitenæringen.

Pkt IV Virkemidler og tiltak i rovviltforvaltningen.

4.4 Tapsreduserende tiltak mot rein- og bufenæringen.

Høringsutkaste viser til *Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak* og lister opp en rekke tiltak som kun går på husdyrdrift. Med hjemmel i forskriftens §5 bokstav c) *Andre tiltak som kan være direkte tapsreduserende* må Forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge kunne stadfeste at uttak av rovvilt også er tapsreduserende. Dette for å kunne gi økonomisk støtte til f.eks drift av fangstbåser og fellingslag samt elektronisk utstyr i forbindelse med dette.

I høringsutkastet er bruk av **kadaversøkende hunder** kun nevnt i forbindelse med tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, dvs bruk av hund for å avklare tapsforhold. Høringsutkastet kan forstås slik at kadaversøkende hunder først skal bli satt inn når det er påvist tap i et område. Rovviltutvalget vil hevde at kadaversøkende hunder er det beste hjelpemiddelet en har for finne kadaver tidlig i et tapsområde og dermed gjøre beitenæring og forvaltning istand til tidlig å sette inn tapsreduserende tiltak. Forvaltningsplanen må oppfordre til økt bruk av kadaversøkende hunder og åpne opp for finansiering av dette tapsreduserende tiltaket.

Rovviltutvalget i Rauma mener at planlagt tidlig nedsanking ikke skal støttes utenfor forvaltningsområde for jerv. Høringsutkastet nevner at tidlig nedsanking etter *Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak* er frivillig. Forvaltningsplanen må samtidig opplyse at om kommuner, fylkesmann og rovviltnemd går inn for tidlig sanking og dette ikke blir gjennomført av husdyreiere, så kan det få betydning for erstatningsoppgjøret for rovviltskader.

I høringsbrev av 21. juni 2017 ber Rovviltnemda i Region 6 om innspill på mindretallsforslaget til ny forvaltningsplan. Rovviltutvalget i Rauma støtter forslaget om at forvaltningsområdet for jerv holdes uendret, se argumentasjon under pkt 3.3.3

Dette dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur

Med hilsen

Rune Horvli
skogbrukssjef
direkte tlf.nr. 71 16 66 48
rune.horvli@rauma.kommune.no